

Van der Vlies

bordelen, de adoptie, palliatieve zorg en dergelijke. Kan deze voortvarendheid worden toegezegd? Een man een man, een woord een woord. Deze klassieke norm geldt uiteraard ook voor de vrouwen die na alle extra inspanningen van de heer Zalm dan toch maar zijn gevonden voor het kabinet en voor de vrouwen die deel uitmaken van beide Kamers der Staten-Generaal. Het gaat hierbij vanzelfsprekend inzonderheid om degenen die tot de coalitie gerekend kunnen worden.

Het gaat in de nabije toekomst om daadkracht en gezaghebbend beleid. Als dat er niet komt, betekent het schade voor de partijen en personen die nu "de kar trekken", maar ook voor de relatie tussen burger en politiek of de verhouding tussen kiezer en gekozenen. Er staat veel op het spel, meer dan wat er met een eventueel nieuw te vormen, de regio accentuerend kiesstelsel in onze netwerksamenleving kan worden gewonnen, waarbij je je kunt afvragen welke herkenbare rol de regio nog speelt. Niet de regionale bekendheid of de regionale knelpunten lijken bepalend, maar de wijze waarop problemen krachtadig worden opgelost en vooral de gezindheid en de overtuiging op basis waarvan vraagstukken worden benaderd. Wij wensen de regering daarbij uit de grond van ons hart de kracht en wijsheid toe van God. Inderdaad, het moet van Boven komen!

De beraadslaging wordt geschorst.

De **voorzitter**: De minister-president zal morgenochtend om 10.15 uur antwoorden.

De vergadering wordt van 19.02 uur tot 19.10 uur geschorst.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend tijdens het notaoverleg over de **Europese Conventie**, te weten:

- de motie-Van Dijk c.s. over zelfstandige toegang van nationale parlementen tot het Hof van Justitie (28473, nr. 12);
- de motie-Van Dijk c.s. over aanpassingen van de werkwijze van de Staten-Generaal (28473, nr. 13);
- de motie-Van Dijk c.s. over de unanimiteitsregel en de gekwalificeerde meerderheidsstemming (28473, nr. 14);

- de motie-Timmermans/Van der Laan over besluitvorming op het gebied van meerjarige financiële perspectieven (28473, nr. 16);
- de motie-Timmermans c.s. over de subsidie voor de Europese Beweging in Nederland (28473, nr. 17);
- de motie-Van Baalen c.s. over de toetredingscriteria in het Europees Grondwettelijk Verdrag (28473, nr. 18);
- de motie-Van Baalen c.s. over één stemhebbend lid per lidstaat in de Europese Commissie (28473, nr. 19);
- de motie-Van Baalen over omvorming van de WEU-assembly tot interparlementaire assembly (28473, nr. 20);
- de motie-Karimi c.s. over instemmingsrecht van het Europees Parlement t.a.v. handelsverdragen (28473, nr. 21);
- de motie-Karimi c.s. over participerende democratie (28473, nr. 22);
- de motie-Karimi/Van der Laan over rechtsmacht van het Hof van Justitie over het GBVB (28473, nr. 23);
- de motie-Karimi over de EU-minister van Buitenlandse Zaken (28473, nr. 24);
- de motie-Van Bommel over het stelsel van "vrije, onvervalste concurrentie" (28473, nr. 25);
- de motie-Van Bommel over een tijdelijk moratorium (28473, nr. 26);
- de motie-Van der Laan c.s. over de vergaderlocaties van het Europees Parlement (28473, nr. 27);
- de motie-Van der Laan c.s. over de scheiding van kerk en Staat (28473, nr. 28);
- de motie-Van der Laan c.s. over het Euratom Verdrag (28473, nr. 29).

(Zie notaoverleg van 10 juni 2003.)

De **voorzitter**: Het betreft een stemming over moties die gisteren zijn ingediend bij het notaoverleg van de commissies uit Tweede en Eerste Kamer over de Europese Conventie, maar wij stemmen uiteraard over de moties die door leden van de Tweede Kamer zijn ingediend. Een groot aantal van deze moties heeft evenwel een verwijzing naar soortgelijke moties die naar verwachting in de Eerste Kamer zullen worden ingediend, hetgeen op zich een mooie, nieuwe procedure is.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

□

De heer **Van Bommel** (SP): Voorzitter. Wij hebben gisteren de hele dag gedebatteerd over de totstandkoming van een Europese grondwet, met daarbij veel aandacht voor een Europees buitenlands en veiligheidsbeleid. Mijn fractie is geen voorstander van de totstandkoming van een dergelijk beleid, omdat wij vinden dat dit een belangrijk onderdeel is van de soevereiniteit van natiestaten, van de lidlanden derhalve van de Europese Unie. Desalniettemin stellen wij vast dat een grote meerderheid in deze Kamer, en zelfs een aanzienlijke meerderheid in de Conventie, wel voor de vorming van een dergelijk beleid is, met allerlei instituties en functionarissen die daarbij horen.

Er is door deze Kamer een aantal moties ingediend die proberen de controle op dergelijke instituten en functionarissen te vergroten. Wij hebben ervoor gekozen om de lijn van een sterkere controle op dat punt te steunen. Wij verwachten niet dat er op korte termijn een Europees buitenlands en veiligheidsbeleid komt en wij wensen ook niet dat dit er komt, omdat wij van mening zijn dat de grote landen in Europa de kleinere landen bij dit beleid, en overigens ook op andere beleidspunten, zullen gaan overheersen. Desalniettemin kiezen wij hier voor de weg van meer controle op het moment dat dit beleid er zou zijn.

Het betekent dat wij steun geven aan de motie op stuk nr. 20, die stelt dat de Raad voor de West-Europese Unie omgevormd moet worden tot een interparlementaire raad die toezicht houdt op het Europees buitenlands en veiligheidsbeleid. Wij geven ook steun aan de motie die leidt tot een eventuele uitbreiding van de macht van het Hof van Justitie tot dat buitenlands beleid. Het belangrijkste is echter de motie op stuk nr. 24, omdat deze motie voorziet in de mogelijkheid voor de leden van het Europees Parlement om uiteindelijk ook te komen tot afzetting van een Europese minister die gaat over het buitenlands beleid. Dat zijn voor ons moties die wij zullen steunen, maar dat laat onverlet dat wij verwachten en hopen dat dit beleid er uiteindelijk niet zal komen.

□

Mevrouw **Van der Laan** (D66): Voorzitter. Ik wil graag een stemverklaring afleggen bij de motie op stuk nr. 17 van het lid Timmermans over subsidie voor de Europese Beweging in Nederland. Ik ben namelijk een zeer groot voorstander van de Europese Beweging. Dan heb je wel wat te verklaren als je toch tegen die motie gaat stemmen. Wij hebben er een paar redenen voor.

Ten eerste is de systematiek van de financiering veranderd, waardoor niet meer structureel, maar alleen per project wordt gefinancierd.

Ten tweede is heel onduidelijk wat het precies betekent om de subsidie niet te verlagen. Er staat niet ten opzichte waarvan.

Ten derde gaat, aangezien het subsidiepotje voor Buitenlandse Zaken kleiner wordt en de EBN een groter deel van de subsidie zou krijgen, dit wellicht ten koste van andere heel goede projecten, zoals het Modal European Parliament. Omdat wij dat nu niet kunnen overzien, wil ik dat niet op mijn geweten hebben.

Ten vierde zijn wij gerustgesteld door de toezegging van de staatssecretaris om een serieuze dialoog met de EBN aan te gaan om te kijken of hun financiële problemen kunnen worden opgelost.

Het is met pijn in het hart, maar wij zullen toch tegen de motie stemmen omdat zij niet aan alle zorgen tegemoetkomt. De strekking ervan ondersteunen wij wel.

In stemming komt de motie-Van Dijk c.s. (28473, nr. 12).

□

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, D66, het CDA, de LPF, de ChristenUnie en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Dijk c.s. (28473, nr. 13).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Dijk c.s. (28473, nr. 14).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA, D66 en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Timmermans/Van der Laan (28473, nr. 16).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA en D66 voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Timmermans c.s. (28473, nr. 17).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA, de VVD en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Baalen c.s. (28473, nr. 18).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, de VVD, het CDA, de ChristenUnie, de SGP en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Baalen c.s. (28473, nr. 19).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP, de VVD, het CDA, de ChristenUnie, de SGP en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Baalen (28473, nr. 20).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en de VVD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Karimi c.s. (28473, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de

aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA en D66 voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Karimi c.s. (28473, nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en D66 voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Karimi/Van der Laan (28473, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en D66 voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Karimi (28473, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en D66 voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Bommel (28473, nr. 25).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Bommel (28473, nr. 26).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Laan c.s. (28473, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen, zoals dat acht jaar geleden ook het geval was met een gelijklopende motie. Hopelijk heeft mevrouw Van der Laan meer succes.

Voorzitter

In stemming komt de motie-Van der Laan c.s. (28473, nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, D66 en de VVD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Laan c.s. (28473, nr. 29).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA en D66 voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is verworpen.

De heer **Van de Camp** (CDA): Voorzitter. Bij ons bestaat enige onduidelijkheid over de stemming over de motie op stuk nr. 12. Daarom vraag ik u om de uitslag te herhalen, zodat wij weten wie daar voor was en wie er tegen.

De **voorzitter**: Voor de motie op stuk nr. 12 hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van de SP, D66, het CDA, de LPF, de ChristenUnie en de SGP. Dat wil zeggen dat zij is verworpen.

Sluiting 19.21 uur



Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. zes koninklijke boodschappen, ten geleide van de volgende voorstellen van (rijks)wet:

Nieuwe regels omtrent de ruimtelijke ordening (Wet ruimtelijke ordening) (28916);

Wijziging van de Infectieziektenwet ter incorporatie van het severe acute respiratory syndrome (28918);

Regeling van het conflictenrecht met betrekking tot het geregistreerd partnerschap (Wet conflictenrecht geregistreerd partnerschap) (28924);

Wijziging van een aantal wetten in verband met de invoering van de bachelor-masterstructuur in het hoger onderwijs (Aanpassingswet invoering bachelor-masterstructuur) (28925);

Wijziging van de Wet van 2003 houdende wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet

educatie en beroepsonderwijs in verband met leer-werktrajecten in de basisberoepsgerichte leerweg van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (regeling leer-werktrajecten vmbo) (28928);

Vaststelling en invoering van titel 16 (Exploitatie) van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek (28946).

Deze koninklijke boodschappen, met de erbij behorende stukken, zijn al gedrukt en rondgedeeld;

2. de volgende voorstellen van wet: Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28933);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28935);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (XIV) voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28937);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Gemeentefonds voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28938);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Provinciefonds voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28939);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28940);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Diergezondheidsfonds voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28941);

Wijziging van de begrotingsstaat van de Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28942);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28943);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28949);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28952);

Wijziging van de begrotingsstaat van de Hoge Colleges van Staat, het kabinet der Koningin, het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba (II) voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28953);

Wijziging van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28954);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Spaarfonds AOW voor het jaar 2003 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28957).

Deze voorstellen van wet zijn al gedrukt en rondgedeeld;

3. twee brieven van de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, met de mededeling dat zij in haar vergadering van 3 juni 2003 de haar door de Tweede Kamer toegezonden voorstellen van wet, gedrukt onder de nummers 23095 en 28665, heeft aangenomen.

De voorzitter stelt voor, deze brieven voor kennisgeving aan te nemen;

4. de volgende brieven:

een, van de minister president, minister van Algemene Zaken, inzake kabinetscrisis en -formatie (28637, nr. 31);

twee, van de minister van Buitenlandse Zaken, te weten: een, over Nederlands-Franse samenwerking (28600-V, nr. 64); een, inzake het Verdrag tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Speciale Administratieve Regio Hong Kong van de Volksrepubliek China inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken; Hong Kong, 26 augustus 2002 (28922, R1736);

een, van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking, ten geleide van de agenda informele bijeenkomst bewindslieden voor ontwikkelingssamenwerking (21501-02, nr. 478);

twee, van de minister van Justitie, te weten:

een, ten geleide van de aanvullende geannoteerde agenda van de JBZ-raad van 5 en 6 juni 2003 (23490, nr. 277);

een, over de oprichting van de stichting Expertisecentrum forensische psychiatrie (EFP) (28921);

een, van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,